

**М.С. Нарикбаев атындағы КАЗГЮУ университетінің  
Халықаралық экономика мектебі дайындаған  
Докторантураға қабылдау емтихандарын өткізуге арналан эссе тақырыптары**

**Essey topics for conducting entrance examinations for admission  
to doctoral studies prepared by the International School of Economics  
of M. Narikbayev KAZGUU University**

**Темы эссе для проведения вступительных экзаменов по приему в докторантуру  
подготовлены Международной школой экономики  
Университета КАЗГЮУ имени М.С. Нарикбаева**

| <b>№</b> | <b>Қазақ тілі</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Русский язык</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>English</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.       | Тұрақты табыс гипотезасын уақыт аралығындағы тұтынушылық таңдаулар контекстінде талдаңыз. Ликвидтілік шектеулері, мінез-құлық ерекшеліктері және табысқа қатысты белгісіздік жағдайларын ескере отырып, оның эмпирикалық негізділігін мұқият бағалаңыз. Бұл гипотеза макроэкономикалық модельдеу мен саясатты жобалауға қалай әсер етеді?                                                                           | Объясните гипотезу постоянного дохода в контексте межвременного выбора потребления. Тщательно проанализируйте её эмпирическую обоснованность, уделяя особое внимание ограничению ликвидности, поведенческим факторам и неопределенности дохода. Как гипотеза постоянного дохода влияет на макроэкономическое моделирование и разработку политики?                                  | Discuss the Permanent Income Hypothesis in the context of intertemporal consumption choices. Examine its empirical validity thoroughly, paying particular attention to liquidity constraints, behavioural tendencies, and income uncertainties. How does the Permanent Income Hypothesis shape macroeconomic modelling and policy design?                                                                         |
| 2.       | Джини индексі табыс теңсіздігін өлшеу құралы ретінде сипаттап, оның артықшылықтары мен кемшіліктерін сыни тұрғыдан бағалаңыз. Оның математикалық қасиеттерін, табыс үлестірімінің өзгерісіне сезімталдығын және елдер арасындағы және уақыт бойынша салыстырмалы талдау үшін қолданылуын қарастырыңыз. Джини индексі басқа теңсіздік өлшемдерімен салыстырғанда қандай, және бұл саясат әзірлеуге қалай әсер етеді? | Объясните индекс Джини как инструмент измерения неравенства доходов, критически оцените его сильные и слабые стороны. Включите описание его математических свойств, чувствительности к изменениям в распределении доходов и применения в межстрановом и временном анализе. Как индекс Джини соотносится с другими мерами неравенства и каковы последствия для разработки политики? | Discuss the Gini Index as a tool for measuring income inequality, critically evaluating its strengths and limitations. In your discussion, consider its mathematical properties, sensitivity to changes in income distribution, and its application in cross-country and temporal analyses. How does the Gini Index compare with alternative inequality measures, and what are the implications for policymaking? |

|    |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. | Стохастикалық өсу моделінің теориялық құрылымын және жалпы тұжырымдамасын сипаттаңыз. Стохастикалық өнімділік шоктарын енгізу детерминистік өсу моделінің болжамдарын қалай өзгертеді?                                | Объясните теоретическую структуру и саму суть стохастической модели роста. Как включение стохастических шоков продуктивности изменяет предсказания детерминированной модели роста?                                                        | Discuss the theoretical structure and intuition behind the stochastic growth model. How does the incorporation of stochastic productivity shocks alter the predictions of the deterministic growth model?                      |
| 4. | Демократиялық есептілік, құқық үстемдігі және меншік құқығын қорғаудың экономикалық дамуға әсерін сипаттаңыз.                                                                                                         | Проанализируйте роль демократической подотчетности, верховенства закона и защиты прав собственности в содействии или препятствии экономическому развитию.                                                                                 | Examine the role of democratic accountability, rule of law, and property rights protection in enabling or hindering economic development.                                                                                      |
| 5. | Мінез-құлықтық экономика неоклассикалық экономикадан несімен ерекшеленеді және бұл айырмашылық саясат әзірлеу үшін неліктен маңызды? Мысалдармен түсіндіріңіз.                                                        | Чем поведенческая экономика отличается от неоклассической, и почему это важно для разработки политики? Приведите примеры.                                                                                                                 | What distinguishes behavioral economics from neoclassical economics, and why does it matter for policy design? Illustrate your answer with examples.                                                                           |
| 6. | Олигополиялық нарықтарда сөз байласу қандай рөл атқарады және оның тұрақтылығы немесе бұзылуы ойын теориясы арқылы қалай түсіндіріледі?                                                                               | Какую роль играет сговор на олигополистических рынках, и как теория игр помогает объяснить его устойчивость или распад?                                                                                                                   | What role does collusion play in oligopolistic markets, and how can game theory help explain its stability or breakdown?                                                                                                       |
| 7. | Экономикада зертханалық және далалық эксперименттердің құндылығы қандай? Экономикалық теорияларды тексеруде және саясат шешімдерін қабылдауда олардың артықшылықтары мен шектеулерін салыстырыңыз.                    | Какова ценность лабораторных и полевых экспериментов в экономике? Сравните их сильные и слабые стороны при проверке экономических теорий и принятии политических решений.                                                                 | What is the value of laboratory and field experiments in economics? Compare their strengths and limitations in testing economic theories and informing policy decisions.                                                       |
| 8. | Қазіргі экономикалық зерттеулерде репликация мен ашықтық қандай рөл атқарады? Деректерді бөлісу, алдын ала тіркеу және қайта шығарылым секілді ашық ғылым тәжірибелерінің артықшылықтары мен қиындықтарын сипаттаңыз. | Какова роль воспроизводимости и прозрачности в современной экономической науке? Проанализируйте вызовы и преимущества практик открытой науки, таких как совместное использование данных, предварительная регистрация и воспроизводимость. | What is the role of replication and transparency in modern economic research? Examine the challenges and benefits of open science practices, such as data sharing, pre-registration, and reproducibility.                      |
| 9. | Тұтынушы мен бизнес сенімі әдетте экономикада нені білдіреді? Мысалдар келтіріңіз. Жоғары және төмен сенім деңгейлерінің салдарын салыстырыңыз. Сенімнің артуы жиынтық сұраныс–                                       | Кратко объясните, что обычно отражают потребительская и деловая уверенность в экономике. Приведите примеры. Сравните последствия высокого и низкого уровня уверенности. Объясните, как рост                                               | Briefly discuss what consumer and business confidence in the economy typically reflects and provide examples. Contrast the effects of high consumer and business confidence with low levels of the same. Briefly explain how a |

|     |                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | ұсыныс моделінде қалай көрініс табады?                                                                                                                                                                                                | уверенности отразится в модели совокупного спроса и предложения.                                                                                                                                                                                           | rise in confidence will be reflected in the aggregate supply-aggregate demand model.                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 10. | Адам капиталы, білім, технология, кәсіпкерлік және инновацияның экономикалық өсу мен дамуындағы рөлін түсіндіріңіз.                                                                                                                   | Объясните роль человеческого капитала, знаний, технологий, предпринимательства и инноваций в экономическом росте и развитии.                                                                                                                               | Explain the role of human capital, knowledge, technology, entrepreneurship, and innovation in economic growth and development?                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 11. | Ең төменгі жалақының әсері еңбек нарығының бәсекелестік дәрежесіне байланысты. Екі шекті жағдайда: көп жұмыс беруші бәсекелесетін нарықта және жалғыз жұмыс беруші жағдайында, ең төменгі жалақының жұмыспен қамтуға әсерін талдаңыз. | Эффект от минимальной заработной платы частично зависит от конкурентности рынка труда. Проанализируйте влияние минимальной заработной платы в двух крайних случаях: при высокой конкуренции между работодателями и при наличии единственного работодателя. | The effect of a minimum wage depends, in part, on whether a labor market is competitive—or not, in which case employers exert significant power over wage decisions. Review the employment effects of the minimum wage under two extreme assumptions: In the first case, there are a lot of employers competing to attract workers; in the second, there is a single employer. |
| 12. | Бюджет тапшылығы қалай пайда болады және мұндай жағдайда үкімет әдетте қандай әрекетке барады?                                                                                                                                        | Объясните, как возникает дефицит бюджета и какие действия, как правило, предпринимает государство в такой ситуации.                                                                                                                                        | Explain how a budget deficit arises and what corresponding action is typically taken by a government in this type of circumstance.                                                                                                                                                                                                                                             |